



AVOCATUL POPORULUI



*Domeniul privind
prevenirea torturii
– MNP –*



RAPORT

*privind vizita efectuată la Așezământul social Căminul de bătrâni Pasărea
din localitatea Brănești, județ Ilfov, la data de 4 mai 2023*

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare**
- 2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare**
- 3. Recomandări**

București – 2023

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului îndeplinește atribuțiile specifice de Mecanism național de prevenire a torturii în locurile de detenție (MNP) în sensul *Protocolului opțional*, adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984, ratificat prin Legea nr. 109/2009.

Constituția României, republicată, consacră, în art. 11, **obligativitatea statului român** de a îndeplini obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte. De asemenea, articolul precitat, prevede că *”tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern”*.

În aplicarea mandatului său, potrivit dispozițiilor legale, anterior menționate, precum și a Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019 privind aprobarea împuternicirilor și ordinelor de deplasare în scopul realizării anchetelor și vizitelor, instituția Avocatul Poporului, prin MNP - Centrul Zonal București, a efectuat o **vizită inopinată la Așezământul social Căminul de bătrâni ”Pasărea” din localitatea Brănești, județ Ilfov** (abreviat în continuare, Cămin sau Centru), la data de **4 mai 2023**. Vizita a avut ca obiective: verificarea condițiilor de cazare și a tratamentului aplicat beneficiarilor în vederea consolidării protecției acestora împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante și a exercitării fără discriminare a drepturilor și libertăților fundamentale, precum și alte aspecte cu relevanță pentru activitatea MNP.

Echipa de vizită a fost pluridisciplinară, fiind alcătuită din: doamna Izabela Cernavodeanu – jurist, consilier în cadrul instituției Avocatul Poporului, la Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție - MNP, domnul Radu-Constantin Miclăuș, medic - colaborator extern, precum și doamna Marin Florica, reprezentant al organizației neguvernamentale Asociația Europeană pentru Protecția Omului și Protecția Copilului (AEPOPS).

1¹. Cooperarea conducerii unității vizitate cu membrii echipei MNP

Vizita a debutat cu discuții prealabile, purtate de către membrii echipei MNP cu directorul Căminului, doamna Mariș Mariana (Monahaia Mateea), în cadrul cărora au fost dezbătute mai multe subiecte, dintre care amintim: prevederile legale referitoare la mandatul MNP, organizarea și principalele atribuții ale MNP, mod de acțiune; obiectivele vizitei; întocmirea raportului de vizită, a eventualelor recomandări și răspunsul unității vizitate cu privire la recomandările formulate; aspecte ce țineau de organizarea, condițiile și atribuțiile Centrului; de starea de sănătate



a beneficiarilor, de respectarea drepturilor acestora, asigurarea asistenței juridice, medicale și psiho-sociale.

Reprezentanții și întreg personalul Căminului au dovedit disponibilitate și flexibilitate pentru comunicarea directă cu membrii echipei de vizită, *au permis accesul* în spațiile Căminului (dormitoarele beneficiarelor, sala de mese, birouri personal etc.) și la documentele solicitate de către membrii echipei MNP.

2. Concluziile MNP după efectuarea vizitei și întrevederile avute cu beneficiarii Căminului

Informații generale

Căminul de bătrâni "Pasărea" este o unitate de asistență socială privată, *fără personalitate juridică*, aflată în subordinea furnizorului privat de servicii sociale, acreditat¹, *Arhiepiscopia Bucureștilor*, cu sediul în comuna Brănești, sat Pasărea, str. Sf. Mănăstire Pasărea, nr. 51, județul Ilfov, ce asigură persoanelor vârstnice servicii sociale precum: îngrijire personală, în funcție de gradul de dependență, asistență pentru sănătate (supraveghere și tratament oferită de medic de familie și medic psihiatru, asistente medicale, infirmiere), cazare pe perioadă nedeterminată, masă (inclusiv preparare hrană caldă), curățenie, socializare, activități culturale ș.a.

Potrivit informațiilor publicate pe site-ul Patriarhiei Române², dar și din discuțiile purtate cu directoarea Centrului, Monahaia Mariș Mateea, Centrul vizitat continuă o tradiție veche în Biserica noastră, care are o îndelungată experiență în bolnițele³ din mănăstiri: Mănăstirea Putna, Mănăstirea Bistrița Olteană, Mănăstirile Vodița și Tismana (sec. 17-18), extinzându-se apoi în toată țara: Mănăstirile Neamț, Cernica, Pasărea etc. Căminul a fost înființat în 1990, în incinta Mănăstirii "Pasărea și din 2003 funcționează în cadrul Sectorului Social-Filantropic și Misionar al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

Examinarea documentelor prezentate membrilor echipei MNP a relevat următoarele:

¹ Certificat de acreditare seria AF nr. 000444, eliberat la data de 28.04.2014 de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice (în prezent, ministerul are denumirea de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale).

² Informații disponibile online, la adresa: <https://social-filantropic.patriarhia.ro/caminul-pentru-persoane-varstnice-manastirea-pasarea--14.html>.

³ Conform definiției dată de Dexonline, *bolniță* semnifică - spital, infirmerie pe lângă o mănăstire sau pe lângă un așezământ de binefacere; definiția este disponibilă la adresa: <https://dexonline.ro/definitie/bolni%C8%9B%C4%83>.



•Centrul era licențiat ca serviciu social, în conformitate cu prevederile Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările ulterioare, fiind autorizat să funcționeze pe o perioadă de 5 ani, până la data de 1012.2025, cu posibilitatea prelungirii Licenței de Funcționare (seria LF nr. 0009081), emisă de Ministerul Muncii și Justiției Sociale⁴;

•unitatea vizitată deținea Autorizația de Securitate la Incendiu nr. 1030776/18.09.2009, , emisă de Inspectoratul pentru Situații de Urgență ”Codrii Vlăsiei” al județului Ilfov, precum și Autorizația Sanitară de Funcționare nr. 59/14.02.2013, emisă de Direcția de Sănătate publică (DSP) a județului Ilfov;

•conform *Statului de funcții*, schema de personal avea prevăzute **12 de posturi** (dintre care unul de conducere și restul de execuție) toate ocupate la data vizitei, respectiv: un director, un medic, un asistent social, 1 asistent medical, 5 infirmiere, angajați cu contract individual de muncă. *În plus, erau încheiate contracte de prestări servicii* pentru: 2 asistenți medicali și un psiholog, precum și *contracte de voluntariat* pentru: un psiholog, un medic-medicină familie, un asistent social cu studii superioare, 5 infirmiere, un kinetoterapeut, un asistent spiritual, 2 persoane ajutor de bucătar și 2 persoane ajutor personal de curățenie. Prin urmare, **numărul total de personal era de 31**, dintre care: de conducere - 1; de execuție - 15; cu contract individual de muncă - 12; cu contract de Prestări Servicii - 4; *cu contract de voluntariat* - 15 (din care 4 persoane vârstnice).

Unitatea de asistență socială vizitată avea **capacitatea legală de 30 de locuri, toate ocupate la data vizitei** (grad de ocupare de 100%) și funcționa cu respectarea prevederilor cadrului general de organizare și funcționare a serviciilor sociale, reglementat de Legea nr. 292/2011, cu modificările ulterioare, Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată, Ordonanța Guvernului nr. 68/2003 privind serviciile sociale, Hotărârea de Guvern nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale, și alte acte normative secundare aplicabile domeniului.

Scopul Centrului era oferirea de îngrijire și asistență în sistem rezidențial persoanelor vârstnice care se găseau într-o situație de vulnerabilitate, respectiv, imposibilitatea de a-și asigura singure activitățile de bază ale vieții zilnice, nu se puteau gospodări singure și necesitau asistență și îngrijire. Printre activitățile de bază oferite Cămin se regăseau: îngrijire personală în funcție de

⁴ În prezent, ministerul are denumirea de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale.



gradul de dependență, asistență pentru sănătate (supraveghere și tratament) oferite de medicul de familie și medic psihiatru, asistente medicale și infirmiere, cazare pe perioadă nedeterminată, masă (inclusiv preparare hrană caldă), curățenie, socializare și activități culturale, terapii de recuperare fizică/psihică/mentală, terapie ocupațională etc.

La data vizitei, Centrul asigura găzduire și îngrijire unui număr de 30 beneficiari - persoane vârstnice femei, ce proveneau din București, județul Ilfov sau din alte județe ale țării, care își doreau să se integreze în viața unei comunități monahale, ținând cont de specificul unității vizitate și care împliniseră vârsta de pensionare stabilită de lege, conform art. 1 alin. (4) din Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată, având vârste cuprinse între 60 și 95 ani. În ceea ce privește gradele de dependență, 12 dintre acestea erau independente, 15 beneficiare erau semi-dependente, iar 3 erau dependente. Majoritatea beneficiarelor erau din rândul măicuțelor și preoteselor, persoane vârstnice pensionate. Cele mai multe dintre acestea nu aveau aparținători și nu erau vizitate.

La momentul vizitei, prin Decizia nr. 31/15.03.2023 a Comitetului Director al Așezământului social Căminul de bătrâni "Pasărea", **costul mediu lunar de întreținere/beneficiar** pentru anul 2023, era stabilit între **3.200 lei – 3.500 lei/lunar/beneficiar**, iar **contribuția lunară de întreținere** era între **minim 1.000 lei – maxim 3.500 lei/beneficiar/aparținător**. Beneficiarii datorau contribuția lunară de întreținere în cuantum de până la 60% din valoarea veniturilor personale lunare, fără a depăși valoarea contribuției lunare de întreținere. Diferența între contribuția beneficiarului și costul mediu lunar estimat, putea fi susținută din bugetul instituției, din donații și/sau sponsorizări.

Ca *aspect pozitiv*, membrii echipei MNP au reținut că, la intrarea în Cămin, la avizier, erau afișate documente precum: extras din Procedura de admitere, cu documentele necesare beneficiarilor la admitere; Procedura de reclamații și sesizări; misiunea, scopurile și obiectivele Centrului; material informativ în care erau descrise Centrul și serviciile oferite, principiile care stau la baza furnizării serviciilor sociale în Cămin și prezentarea spațiilor individuale și a spațiilor comune; orarul meselor (MD – 07:00-09:00; prima gustare – 11:00; prânz 12:00 -14:00; a 2-a gustare – 17:00; cina – 18:00-20:00); Plan de evacuare în caz de incendiu și un pliant, în care se regăseau informații sumare despre contractul de furnizare servicii. De asemenea, tot la intrarea în Cămin, erau Registrul de vizite și o cutie pentru depunerea reclamațiilor / sesizărilor.



Din observațiile la fața locului, precum și din verificarea documentelor (regulamente, proceduri etc.) puse la dispoziție, membrii echipei MNP au reținut ca **deficiențe**:

- **atât în conținutul Procedurii de admitere, cât și în conținutul celorlalte proceduri, nu se regăseau aspectele legislative prevăzute de Ordinul nr. 29/2019 pentru aprobarea standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice, persoanelor fără adăpost, tinerilor care au părăsit sistemul de protecție a copilului și altor categorii de persoane adulte aflate în dificultate, precum și a serviciilor acordate în comunitate, serviciilor acordate în sistem integrat și cantinele sociale;**

- **Procedura de admitere nu preciza toate aspectele cuprinse în Ordinul nr. 29/2019, nefiind atinse aspecte precum: servicii și activități, conținutul contractului de furnizare de servicii, durata acordării serviciilor, modalitatea de stabilire și actualizare a contribuției, drepturile și obligațiile părților etc.;**

- **de asemenea, Regulamentele de organizare și funcționare (ROF din 2020) și de Ordine Interioară (ROI din 2015) ale unității vizitate nu erau armonizate cu legislația în vigoare (Ordinul nr. 29/2019), în cuprinsul acestora făcându-se mențiune despre acte normative abrogate. Spre exemplu, în conținutul acestora, la secțiunea "Standard minim de calitate aplicabil" erau prevăzute Ordinul nr. 2126/05.11.2014 (în ROF) și Ordinul nr. 246/2006 (în ROI), acte care au fost abrogate și înlocuite cu Ordinul nr. 29/2019;**

- **lipsa anumitor documente prevăzute de Ordinul nr. 29/2019, precum: Ghidul beneficiarului; Carta drepturilor beneficiarilor și Codul de etică;**

- **lipsa parafei specialistului (spre ex., asistent social) pe toate documentele emise, așa cum este prevăzut în legislația specifică;**

- **lipsa indicării numelui medicului din teritoriu și a specialității acestuia (spre ex., cardiolog, neurolog etc.), pe documentele medicale ale beneficiarului (Foaie de medicamente, Fișa medicală ș.a.), precum și a recomandărilor emise de acesta (spre ex., *Reevaluare* și în ce termen, dacă era cazul, sau dacă nu era cazul, trebuia să specificat acest lucru).**

Admiterea beneficiarilor se realiza în baza deciziei directorului Centrului, urmată de încheierea unui contract de furnizare servicii, încheiat între furnizorul de servicii sociale și beneficiar sau, după caz, reprezentantul legal/convențional al acestuia. Anterior încheierii acestui contract, fiecare beneficiar trebuia să aibă un dosar personal, care conținea următoarele documente:



- cererea de admitere, semnată de beneficiar/reprezentant legal/convențional, în original;
- decizia de admitere, aprobată de directorul Centrului, în original;
- cartea de identitate și certificatul de naștere al beneficiarului, în copie;
- cartea de identitate a soțului/soției și/sau a copilului/copiilor adulți ori cartea de identitate a membrului/membrilor de familie supus/supuși obligației de întreținere conform Codului civil, în copie; după caz, cartea de identitate a reprezentantului legal/convențional, în copie; în cazul în care aceștia nu puteau întreține beneficiarul, o declarație pe propria răspundere cu motivele pentru care nu pot îngriji persoana vârstnică;
- contractul de furnizare servicii semnat de părți, în original;
- documentele prin care se recomandă îngrijirea și asistarea beneficiarului în regim instituționalizat și/sau orice alte documente care atestă situația beneficiarului și îi conferă dreptul de a fi asistat și îngrijit într-un centru rezidențial, în copie;
- ancheta socială;
- acte medicale recente de stabilire a stării de sănătate; certificat de încadrare în grad de handicap (acolo unde era cazul);
- adeverință medicală cu precizarea „nu suferă de boli transmisibile infecto-contagioase”;
- card sau adeverință de sănătate;
- grila de evaluare medico-socială;
- acte care dovedesc venitul persoanei beneficiare (talon pensie);
- documente doveditoare a situației locative (de ex.: copie contract vânzare – cumpărare, extras CF, contract de închiriere etc.).

Suspendarea/încetarea serviciilor acordate se realiza la *fie cererea beneficiarului*, în scopul ieșirii din Centru pe o perioadă determinată, *fie la cererea motivată a reprezentantului legal/ convențional*, care avea obligația să îi asigure beneficiarului găzduirea și îngrijirea pe o perioadă determinată și, căruia, în acest sens, i se solicita acordul scris. Alte situații în care furnizorul de servicii sociale putea dispune suspendarea / încetarea serviciilor acordate beneficiarilor sunt exemplificate în cele ce urmează:

- la recomandările medicului curant sau a personalului medical din serviciul de ambulanță; în cele două situații de mai sus, beneficiarul avea toate drepturile care decurg din furnizarea serviciilor medicale, în condițiile contractului-cadru;
- sau în caz de transfer într-un centru/instituție în scopul efectuării unor terapii sau programe de recuperare / reabilitare sau de reintegrare socială pe perioadă determinată, în măsura în care aceste servicii nu erau furnizate în proximitatea Centrului; în acest caz, se solicita acordul scris al centrului/ instituție către care se realiza transferul beneficiarului;
- ori în caz de forță majoră, Centrul stabilea împreună cu reprezentantul legal al beneficiarului și serviciul public de asistență socială pe a cărei rază teritorială își are sediul Centrul



(respectiv D.G.A.S.P.C. Ilfov), modul de soluționare a situației fiecărui beneficiar (transfer în alt centru, revenire în familie pe perioadă determinată etc.); •sau în caz de deces.

Din discuțiile purtate cu Directorul Centrului și din examinarea documentelor puse la dispoziția membrilor echipei MNP a reieșit că, de la începutul anului 2023 și până la data vizitei, la nivelul unității vizitate, au fost înregistrate **5 cazuri** de suspendare/încetare a serviciilor, dintre care 4 cazuri de reintegrare în familie și *un deces*.

Condiții de cazare

Căminul era amenajat într-o clădire cu subsol, parter și etaj, în incinta Mănăstirii Pasărea și dispunea de **19 camere de cazare, tip dormitor**, situate la parterul și la etajul clădirii în care acesta funcționa, **cu două și trei paturi instalate**, dotate și mobilate corespunzător (dulapuri, comode deplasabile ce puteau fi folosite și pentru servirea mesei, scaune, TV, aer condiționat, chiuvete mici etc.), **fără grupuri sanitare proprii**, în majoritatea camerelor. În unele camere erau amenajate grupuri sanitare proprii, care deserveau 2 camere (spre pildă, Camerele 1 și 2, Camera 3, situate lângă sala de mese, de la parter.

Pentru petrecerea timpului liber, unitatea vizitată dispunea de o curte interioară, mică, o capelă, terase (închise și deschise) cu fotolii, balansoare și multe flori, o sufragerie, o bibliotecă (cu cărți, TV, internet, jocuri de socializare etc.).

Servirea mesei se realiza în două săli de mese, având 8 mese, 32 scaune și 2 grupuri sanitare, cu precizarea că persoanele aflate într-un stadiu avansat de dependență primeau masa în cameră.

****Exemple de bune practici:***

Centrul era dotat cu rampe de acces, care asigura accesul facil beneficiarilor cu mobilitate redusă sau cu deficiențe locomotorii.

Majoritatea camerelor erau spațioase, luminoase, cu ferestre mari și erau dotate cu paturi confortabile, care aveau margini/bariere de protecție împotriva căderii din pat.

În unele camere de cazare, pentru persoanele care nu se puteau deplasa, erau disponibile scaune-toaletă cu șezut detașabil, cu mânere de sprijin pentru brațe fixe și spătar.



În privința condițiilor de cazare, membrii echipei MNP, au reținut ca **deficiențe:**

•**clădirea în care funcționa Centrul nu era dotată cu bare de sprijin de perete**, care ar fi putut asigura deplasarea mai ușoară pentru persoanele vârstnice cu mobilitate scăzută și ghidarea pentru beneficiarii cu vedere slabă;

•**în camere nu era asigurată o temperatură optimă, era frig**, nefiind pornită încălzirea, deși unitatea vizitată avea propria centrală termică. Beneficiarele stăteau gros îmbrăcate în camere (cu halate sau pulovere groase-tip polar, cu fes pe cap, unele dintre ele). **Se recomandă asigurarea confortului termic**, potrivit S3.6 - *Dormitoarele/camerele personale dispun de echipamente și instalații care asigură lumină și ventilație naturală, precum și o temperatură optimă în orice sezon. Im S3.6: Dormitoarele/camerele personale sunt amenajate și dotate astfel încât să ofere un mediu de viață adecvat pentru menținerea sănătății beneficiarilor.* Standard 3 Cazare M. IV Mediul de viață din Anexa 1 la Ordinul nr. 29/2019.

•**grupurile sanitare comune nu aveau bare de sprijin** (mâna curentă), care să asigure beneficiarilor o stabilitate mai mare și un echilibru mai bun și **nici rizuri sau covorașe antiderapante**, care să împiedice alunecarea acestora. De asemenea, acestea **nu aveau uși glisante sau perdele**, care să asigure intimitatea beneficiarilor, iar instalațiile tehnico-sanitare erau în stadiu avansat de uzură (ruginite, nefuncționale);

•**aerisirea insuficientă**, în unele camere și pe holurile, de la etaj, simțindu-se **miros pregnant de urină**. Din discuțiile purtate cu personalul și din analizarea documentelor prezentate echipei de vizită a reieșit că, igienizarea și aerisirea dormitoarelor se efectua zilnic, într-un anumit interval de dimineață sau ori de câte ori era cazul, în special în camerele unde beneficiarii erau imobilizați la pat. Schimbarea lenjeriei de pat, pătură, pernă se efectua săptămânal sau ori de câte ori era nevoie, în special în cazul beneficiarelor, cu incontinență. Membrii echipei MNP apreciază că este necesară o mai bună igienizare, cu soluții care își produc efectul, asigurarea stocului și schimbarea scutecelor beneficiarilor cu incontinență ori de câte ori este nevoie potrivit S3.8 - *Centrul asigură obiecte de cazarmament adecvate și păstrate în stare corespunzătoare (curate, neuzate etc.). Fiecare beneficiar dispune de lenjerie de pat, pături și alte obiecte de cazarmament, curate și în stare bună, astfel încât să se asigure un minim de confort și condiții de igienă. Lenjeria de pat se schimbă ori de câte ori este nevoie, mai ales în cazul beneficiarilor cu afecțiuni de continență și Standard 3 Cazare și S6.2 Toate spațiile, utilitățile, dotările, echipamentele și materialele centrului sunt curate, igienizate, ferite de orice sursă de contaminare.*



Centrul elaborează și aplică un program propriu de curățenie (*igienizare și dezinfecție*) a tuturor spațiilor, materialelor și/sau echipamentelor aflate în dotare, Standard 6 Igiena și controlul infecțiilor, Modulul IV Mediul de viață din Anexa 1 la Ordinul nr. 29/2019;

•Căminul nu dispunea de un spațiu special amenajat pentru terapii de recuperare/reabilitare funcțională cu personal de specialitate, potrivit S3.1. "Căminul asigură terapii de recuperare/reabilitare funcțională conform planului individualizat de asistență și îngrijire/planului de servicii"- Standard 3 Recuperare/Reabilitare funcțională, M III Asistența pentru sănătate din Anexa 1 la Ordinul nr. 29/2019.

Asistența medicală

La nivelul Centrului era amenajat un cabinet medical, care era dotat corespunzător cu mobilier (birou, scaune, canapea consultații, dulap pentru păstrarea documentelor medicale, dulap pentru medicamente etc.), aparat de urgență care conținea medicamente în termen de valabilitate și o trusă fixă de prim ajutor dotată cu materiale sanitare uzuale.

Centrul vizitat deținea Autorizație Sanitară de Funcționare, eliberată de DSP Ilfov, în anul 2013, pentru 19 dormitoare cu două, trei paturi, bloc alimentar, spălătorie, grupuri sanitare, cabinet medical, izolator, anexe (nr. 59/14.02.2013).

Medicul angajat al Căminului era medic în medicină generală cu competență în îngrijiri paliative și deținea aviz valabil pentru exercitarea profesiei. Programul de lucru era de luni până vineri, șapte ore pe zi. Din discuțiile purtate cu aceasta, a reieșit că locuia în mănăstirea în cadrul căreia se afla și Căminul și putea să vină ușor și în afara programului de lucru.

În ceea ce privește **avizele de liberă practică ale asistentelor medicale**, care asigurau asistența medicală a beneficiarelor, acestea **nu erau în curs de valabilitate. Până la data întocmirii acestui raport nu au fost furnizate informații cu privire la actualizarea valabilității acestor documente.**

În cadrul discuțiilor, directoarea Căminului a precizat că cei mai mulți dintre beneficiari aveau aparținători, care preluau lunar rețetele compensate prescrise de medicii de familie la care aceștia erau înscrși. Medicul Căminului a afirmat că ținea legătura, telefonic, cu medicii de familie ai beneficiarelor, pentru a-i informa asupra stării de sănătate a acestora.

Din examinarea aleatorie a Fișelor medicale ale unor beneficiare a reieșit că **scrisorile medicale** eliberate de medicii de familie la care erau înscrise acestea **nu erau actualizate** (cea mai



veche data de 7 ani). Spre exemplu, una dintre beneficiare avea la Fișa medicală o scrisoare medicală de la ortoped, emisă în urmă cu șapte ani. Conform Fișei medicale, pacienta-beneficiar era diagnosticată cu distrofie musculară progresivă – formă gravă. Or, acest tip de diagnostic, impunea o **consultație la medicul specialist neurolog**, de reevaluare a statusului clinico-biologic, însă din documentele analizate reieșea că **nu a fost efectuată**.

La altă beneficiară, ultima scrisoare medicală existentă era eliberată în urmă cu trei ani de către un medicul de familie și conținea diagnosticele și tratamentul recomandat.

Prin urmare, membrii echipei MNP apreciază că se impune actualizarea anuală a datelor medicale privind starea de sănătate a beneficiarelor și reevaluarea anuală, prin consulturi la medicii de specialitate a patologiei de bază (neurologie, cardiologie, psihiatrie, după caz), pe lângă contactul telefonic, cu medicii de familie ai beneficiarelor, pentru o monitorizare mai bună, în scop preventiv și terapeutic a stării de sănătate fizică și psihică a beneficiarelor și pentru asigurarea unui tratament medical adecvat, ținând cont de vârsta înaintată a acestora și posibilele complicații în cadrul comorbidităților.

În cursul anului 2023, până la data vizitei, a fost înregistrat un singur deces în Cămin, constatat de personalul Ambulanței, sosit în urma apelării numărului de urgență 112, care a eliberat Certificatul Medical Constatator al Decesului; ulterior, familia a obținut Certificatul de Deces de la Primăria Brănești. În cadrul discuțiilor din timpul vizitei MNP, directoarea Căminului a menționat că, atunci când se apropia momentul decesului, beneficiarele erau preluate, de obicei, acasă în familie.

În privința alimentației, era stabilit un program de servire a meselor, cu trei mese pe zi și două gustări. Spre exemplu, meniul săptămânii 24 aprilie - 30 aprilie 2023 cuprindea alimente precum carne de pui, mezeluri, lactate, ouă.

Mâncarea destinată beneficiarelor se gătea în Cămin. Într-una din camerele de bucătărie, se puteau vedea preparatele alimentare pregătite pentru prânzul din ziua în care s-a efectuat vizita MNP: tăvi cu salată orientală, șnițele de pui, friptură de porc, friptură de pui, mere, portocale, sticle cu suc. Două lucrătoare (bucătărese) au preluat două oale mari cu ciorbă de pui și ciorbă de legume din care urma să le servească pe beneficiare.



Aspecte rezultate din întrevederile cu beneficiarele

În cadrul discuțiilor purtate de membrii echipei MNP cu beneficiarele, cele mai multe dintre acestea au afirmat că sunt mulțumite de condițiile de cazare din Centru, de personalul de îngrijire și de personalul de serviciu prezent, că au o relație bună cu personalul Centrului.

Unele beneficiare au afirmat, însă, că nu era le asigurat un confort termic adecvat sezonului, că era frig în camere – *aspect constatat și de membrii echipei MNP* –, iar altele au susținut că li se făcea baie (duș) mai rar și nu de câte ori ar fi fost nevoie.

Față de cele expuse, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/199 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, **Avocatul Poporului**

RECOMANDĂ

conducerii Așezământului social Căminul de bătrâni "Pasărea"

din localitatea Brănești, județ Ilfov

să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Revizuirea tuturor procedurilor elaborate în Centru, astfel încât în conținutul acestora să se regăsească aspectele legislative prevăzute în Ordinul nr. 29/2019.
2. Armonizarea Regulamentelor de organizare și funcționare (ROF) și de Ordine Interioară (ROI) cu legislația în vigoare, inclusiv cu Ordinul nr. 29/2019.
3. Elaborarea tuturor documentelor prevăzute de Ordinul nr. 29/2019. Spre exemplu: Ghidul beneficiarului, Carta drepturilor beneficiarilor, Codul de etică etc.
4. Respectarea obligației specialistului - asistent social de a aplica parafa profesională, stabilită în documentele interne ale CNASR pe toate documentele emise.



5. Obținerea avizelor de liberă practică valabile pentru personalul sanitar implicat în asistența medicală acordată beneficiarelor.

6. Actualizarea anuală a datelor medicale privind starea de sănătate a beneficiarelor și reevaluarea anuală, prin consulturi la medicii de specialitate a patologiei de bază (neurologie, cardiologie, psihiatrie, după caz), pe lângă contactul telefonic, cu medicii de familie ai beneficiarelor, pentru o monitorizare mai bună, în scop preventiv și terapeutic a stării de sănătate fizică și psihică a beneficiarelor și pentru asigurarea unui tratament medical adecvat, ținând cont de vârsta înaintată a acestora și posibilele complicații în cadrul comorbidităților.

7. Indicarea numelui medicului din teritoriu și a specialității acestuia (spre ex., cardiolog, neurolog etc.), pe documentele medicale ale beneficiarului (Foaie de medicamente, Fișa medicală ș.a.), precum și a recomandărilor emise de acesta.

8. Dotarea Centrului cu bare de sprijin (mâna curentă), cel puțin pe holuri și în grupurile sanitare comune și proprii, astfel încât să se poată asigura deplasarea mai ușoară pentru persoanele vârstnice cu mobilitate scăzută și ghidarea pentru cele cu vedere slabă.

9. Dotarea tuturor grupurilor sanitare (comune și proprii) cu rizuri sau covorașe antiderapante, care să împiedice alunecarea beneficiarelor, precum și cu uși glisante sau perdele, care să asigure intimitatea acestora.

10. Efectuarea demersurilor pentru înlocuirea instalațiilor tehnico-sanitare aflate în stadiu avansat de uzură.

11. Asigurarea confortului termic, în orice sezon, beneficiarelor.

12. Intensificarea acțiunilor de igienizare, dezinfecție a întregului spațiu al căminului în special în grupurile sanitare, pentru evitarea contaminării, cu verificarea substanțelor folosite și înlocuirea lor cu altele mai eficiente, dacă cele folosite deja nu își produc efectul, potrivit S6.2 -



Standard 6 Igiena și controlul infecțiilor, Modulul IV Mediul de viață din Anexa 1 la Ordinul nr. 29/2019.

13. Schimbarea cât mai des a lenjeriei de pat și a scutecelor pentru beneficiarele cu incontinență, conform prevederilor S3.8 - Standard 3 Cazare Modulul IV Mediul de viață din Anexa 1 la Ordinul nr. 29/2019.

14. Asigurarea unei igiene corporale complete, cel puțin o dată pe săptămână, sub duș.

15. Aerisirea corespunzătoare a tuturor spațiilor destinate cazării beneficiarilor (camere, holuri, grupuri sanitare etc.).

16. Efectuarea demersurilor pentru amenajarea unui spațiu destinat pentru terapii de recuperare/reabilitare funcțională cu personal de specialitate.

București, 30 iunie 2023



